

ایران و ونزوئلا: همپیمانان جدید در آمریکای لاتین

گفت‌وگوی اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با علیجناب آرتور گالگوس، سفیر ونزوئلا در تهران

ایجاد بستری برای توسعه روابط با دیگر کشورهای جهان صرف شود. برای مدت طولانی سیاستمداران کاخ سفید، با تشکیل دولت‌های وابسته در آمریکای لاتین، زمینه‌های غارت منابع طبیعی این کشورها از جمله نفت، آهن، آلومینوم، طلا و هر منبع دارای ارزش برای کارخانجات صنعتی خود را فراهم می‌کردند. به همین دلیل، با شکل‌گیری انقلاب بولیواری در ونزوئلا که توسط آقای چاوز رهبری شد، بستر مناسب برای استقلال

آرتور آنیبال گالگوس رامیرز، سفیر جمهوری بولیواری ونزوئلا در تهران است. وی که از مدت حضورش در کشورمان به عنوان نماینده دولت کاراکاس حدود سه سال می‌گذرد، همزمان عهده‌دار مسؤلیت سفارت کشورش در پاکستان نیز می‌باشد. در مصاحبه «اقتصاد ایران» با آقای سفیر که در سالن کنفرانس سفارت ونزوئلا انجام شد، وی تمایل داشت در هنگام مصاحبه و عکس گرفتن، تندیس برنزی فرانسیسکو د. میراندا، بنیانگذار شهیر استقلال ونزوئلا را در کنارش قرار دهد. در این مصاحبه دبیر اول، افسر ضد اطلاعات اقتصادی، وابسته اقتصادی و مترجم سفارت نیز به همراه سفیر، حضور داشتند.

او که مانند هر سفیر کشور انقلابی، با شور و هیجان خاصی سخن می‌گفت، علاقه داشت به سمت نقشه‌های جغرافیایی متعددی برود که با نظم خاصی در کنار هم روی دیوار نصب شده بودند.

اقتصاد ایران: آقای سفیر، همان طور که می‌دانید، نظام جهانی طی سال‌های اخیر دستخوش تغییرات بنیادینی شده است. عده‌ای معتقدند یک ساختار نوین بین‌المللی در حال شکل‌گیری است. به نظر جنابعالی، جایگاه کشورهای جهان سوم مانند ایران و ونزوئلا در این فرآیند کجاست؟

موضوعی که باز کردید، بسیار گسترده است، ولی به طور کلی، دنیای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جدیدی در حال شکل‌گیری است - دنیایی که در روابط سیاسی خود شاهد اتفاقات تازه و نوینی در همه مناطق دنیا از جمله در منطقه آمریکای جنوبی است. تجربه‌ای که در ونزوئلا رخ داده، در این حیثه قابل تحلیل است، چراکه سایر کشورهای منطقه آمریکای جنوبی و مرکزی را تحت تأثیر قرار داده است.

چارچوبی که ونزوئلا به آن اعتقاد دارد، برقراری رابطه‌ای چند جانبه، چند بعدی و عمیق با کشورهای دور است. در حال حاضر قدرت‌های امپریالیستی سعی در جداسازی کشورهای جهان سوم از یکدیگر دارند. به همین دلیل، مرزهای ایدئولوژیک - از مذهب گرفته تا زبان - را به وجود آورده‌اند تا کشورهای دنیا را از یکدیگر جدا کنند. به دلیل همین فرآیند، برای مدتی طولانی روابطی بین کشورهای آسیایی، آمریکای لاتین و آمریکای مرکزی که به طور عمده کشورهای جهان سوم را در خود جای داده‌اند، وجود نداشته است. این امر مستقیماً از نقش سیاست خارجی اروپا و آمریکای شمالی نسبت به مناطق یادشده نشأت گرفته است. در واقع، دکترین مونرو، استراتژی فکری غالب در آمریکای شمالی بوده است که معتقد بود آمریکای جنوبی باید کاملاً در اختیار شمالی‌ها قرار داشته باشد.

اما آقای چاوز بر این باور است که سرمایه‌های آمریکای لاتین باید برای آمریکای لاتین و در جهت

وجود ندارد. در ضمن، انگیزه بالای رهبران دو کشور برای استحکام بخشیدن به روابط دو جانبه، مهم‌ترین مؤلفه در نزدیکی دو کشور به شمار می‌آید.

اقتصاد ایران: رابطه با ونزوئلا چه پیامدهای مثبتی برای اقتصاد ایران به همراه خواهد داشت؟

نباید فراموش کنیم که ایران از تکنولوژی توسعه یافته‌ای برخوردار است. لذا شرکت‌های ایرانی می‌توانند جایگزین تعداد زیادی از شرکت‌های آمریکایی شوند که طی سال‌های اخیر فعالیت خود را در ونزوئلا تعطیل کرده‌اند. در واقع، شرکت‌های ایرانی می‌توانند دفاتر خود را در ونزوئلا مستقر کرده و از شرایط به وجود آمده، بهره و منفعت اقتصادی لازم را ببرند. دو کشور توافقنامه‌های متعددی با یکدیگر امضا کرده‌اند که می‌تواند موجب رونق اقتصادی دو کشور به ویژه ایران شود. به عنوان نمونه، در حال حاضر چند شرکت ساختمانی و دو شرکت تراکتورسازی و تولید خودروی ایرانی در ونزوئلا فعالیت دارند که بسیار هم موفق بوده‌اند. در سفر اخیر آقای چاوز به تهران، مجتمع پتروشیمی مشترک ایران و ونزوئلا در عسلویه و خط هوایی تهران - دمشق - کاراکاس وارد مرحله اجرایی شدند. در همین راستا، به منظور تقویت پروازهای تهران - کاراکاس مقرر شده یک فروند هواپیمای ایرباس A 340 - به خط هوایی کونویاسا (Conviasa)، شرکت هوایی دولتی ونزوئلا، افزوده شود و یک فروند هواپیمای دیگر نیز به زودی اضافه می‌شود.

اقتصاد ایران: ایران چندمین شریک اقتصادی ونزوئلا محسوب می‌شود؟

از لحاظ تعداد قراردادهای دو جانبه اقتصادی با ونزوئلا، ایران در بین کشورهای جهان، رتبه دوم را پس از کشور چین در اختیار دارد. ونزوئلا تاکنون بیش از ۷۵ توافق‌نامه و ۱۸۱ قرارداد را با دولت و شرکت‌های ایرانی به امضا رسانده است. هم‌اکنون نیز تعداد زیادی از قراردادهای در زمینه نفت و گاز آماده امضای مقامات

از رهایی کشورم از دست‌انگیزهای امپریالیستی و سلطه‌گری‌های آمریکا فراهم شد. آقای چاوز با به دست گرفتن زمام ریاست جمهوری، روابط اقتصادی ونزوئلا با سایر کشورهای جهان، به ویژه اعضای آپک را تقویت کرد و در جهت منطقی‌شدن قیمت نفت، گام برداشت. به طوری که نفتی که بشکه‌ای ۸ دلار در اختیار آمریکای شمالی قرار می‌دادیم، به بشکه‌ای ۴۰ دلار رسید. سیاست ما سیاست ضد امپریالیستی انتخاب شده، لذا از هیچ کوششی برای بهبود روابطمان با کشورهایی که الگوی فکری ونزوئلا را دنبال می‌کنند، فروگذار نخواهیم بود.

اقتصاد ایران: جایگاه ایران در سیاست ضد امپریالیستی ونزوئلا کجاست؟

حقیقت این است که دستگاه‌های اطلاعاتی آمریکا، اسرائیل و انگلیس همواره تلاش دارند با سو استفاده از ویژگی‌های حساس دو کشور نظیر زبان، مذهب و فرهنگ و رسوم و حتی قوانین و بهره‌گیری از نظرات مخالف، بر روابط عالی بین ایران و ونزوئلا خدشته وارد کنند.

اقتصاد ایران: حال که شما معتقدید این گونه تفاوت‌ها نمی‌تواند ملاکی برای عدم توسعه روابط دو جانبه به حساب آید، پس وجوه اشتراک ایران و ونزوئلا کدامند؟

این سؤال به جایی است، یکی از دلایل عمده نزدیکی دو کشور این است که ایران ۳۰ سال و ونزوئلا ۸ سال در مقابل امپریالیزم استادگی و مقاومت کرده‌اند. شما دوره‌های زیادی را به مبارزه و جنگ پرداخته‌اید. ما هم در کشورمان کودتاهای بسیاری را تجربه کرده‌ایم. در نهایت، آرمان‌های مشترک دو کشور که همانا رسیدن به استقلال کامل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است، مهمترین عامل برای اتحاد ایران و ونزوئلا به شمار می‌رود.

هیچ نوع مرزی چه از لحاظ سیاسی و اقتصادی و چه از نظر فرهنگی و اجتماعی میان ایران و ونزوئلا

همه سیاست‌های دولت آقای چاوز در جهت حمایت از مردم ونزوئلا است. به عنوان مثال، تراکتوری که هم‌اکنون با مشارکت ایران در ونزوئلا تولید می‌شود، به قیمت ۱۸ هزار دلار آن هم به صورت فروش اقساطی در اختیار مردم قرار گیرد. این امر می‌تواند به شکوفایی بخش کشاورزی ونزوئلا کمک کند، در حالی که هم‌اکنون تراکتور وارداتی به قیمت ۲۵ هزار دلار توسط بخش خصوصی آن هم به صورت کاملاً نقدی عرضه می‌شود. اگر این سیاست حمایت از اشتغال و مردم نیست، پس چه نامی بر آن می‌توان گذاشت؟

در همین راستا، تلاش شده تا تعاونی‌ها در ونزوئلا به طور جدی وارد عرصه تولید شوند تا موجب بهبود وضعیت اقتصادی عامه مردم کشورم فراهم گردد. ما چنین ارتباطی را با چین هم داریم. آنها در تولید گوشی‌های موبایل و دیگر کالاهای صنعتی و دارای تکنولوژی بالا با ما همکاری دارند. چینی‌ها ساخت ماهواره «سیمون بلیوار» را با همکاری متخصصان ونزوئلایی که هم‌زمان مشغول یادگیری تکنولوژی ساخت ماهواره هستند، آغاز کرده‌اند که تا دو سال آینده این پروژه به سرانجام خواهد رسید. شرکت‌های ایرانی هم می‌توانند با این نگاه وارد ونزوئلا و آمریکای جنوبی شده و از بسترهای اقتصادی موجود بهره ببرند.

اقتصاد ایران: خیلی از ایرانی‌ها نسبت به نیات چین و روسیه سوء ظن دارند. آیا مردم ونزوئلا هم این گونه فکر می‌کنند؟

مایک ضرب‌المثل داریم که می‌گوید: «بهترین برادرت کیست؟» جواب این سؤال، «همسایه‌ات» می‌باشد. ممکن است عکس این مثل برای ایران که روسیه و چین همسایه آن می‌باشند صدق کند، اما نه برای ونزوئلا. به طور کلی، ما اعتقاد نداریم که چینی‌ها در راستای تبدیل شدن به امپریالیزم جدیدی حرکت می‌کنند، چراکه اقدامات آنها باعث زیر سؤال رفتن استقلال و آزادی ما نمی‌شود.

اقتصاد ایران: حرف آخر؟

مهمترین خواهش ما به عنوان یک رسانه، رساندن سلام و احترامات ویژه بنده به رهبر محترم جمهوری اسلامی ایران، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است. طی سه بار ملاقات با ایشان، از عظمت شخصیت و دیدگاه‌های فکورانه ایشان، استفاده‌های بسیاری برده‌ام.

در پایان به عنوان یک خبر اختصاصی، لازم است از توافقاتی که میان دولت ونزوئلا و تعدادی از دانشگاه‌های ایرانی به عمل آمده بگویم که بر اساس آن، مقرر شده به زودی کرسی مطالعات کشورهای آمریکای لاتین و زبان اسپانیایی در دانشگاه‌های ایرانی تدریس شود. امیدواریم با پایان تعطیلات تابستانی، کلاس‌های یادشده در دانشگاه‌ها آغاز شوند. همچنین قرار است طی چند هفته آینده، مجموعه همایش‌هایی با موضوع معرفی «آلبا» در شهرهای تهران، شیراز، اصفهان و مشهد برگزار شود.

اقتصاد ایران: متشکریم. ■

فرودگاه‌های غربی به دلیل مسلمان بودن تحقیر شده و بدون هیچ‌گونه بهانه‌ای مورد اذیت و آزار قرار می‌گیرد و مدتی طولانی در فرودگاه معطل می‌شود. اما اگر فرد مسلمانی وارد هر یک از فرودگاه‌های کشور ونزوئلا شود، با او به گونه‌ای با احترام برخورد خواهد شد که احساس می‌کند به کشور خود گام نهاده است. این تغییر رفتار یکی از ثمرات شکوفایی روابط ایران و ونزوئلا محسوب می‌شود. به همین دلیل، ایرانی‌ها تمایل شدیدی برای مسافرت به ونزوئلا پیدا کرده‌اند. اگر باور ندارید، سری به شرکت‌های مسافرتی کشورتان بزنید و ببینید آیا برای دو ماه آینده می‌توانید جای خالی برای پرواز به کاراکاس پیدا کنید!

اقتصاد ایران: دیدگاه دولت ونزوئلا در خصوص برنامه‌های هسته‌ای ایران چیست؟

ونزوئلا تنها کشوری است که از برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران حمایت می‌کند. کشورمان در سازمان ملل در کنار ایران ایستاده و تمام تلاش خود را برای پشتیبانی از ایران در مجامع بین‌المللی بکار خواهد گرفت. متأسفانه در حال حاضر تصمیماتی که در شورای امنیت و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گرفته می‌شود، تحت فشار و تهدید امپریالیزم آمریکا صورت می‌گیرد.

اقتصاد ایران: وضعیت اقتصادی فعلی ونزوئلا چگونه است؟

ما طی چهار سال گذشته از نظر اقتصادی رشد خوبی را تجربه کرده‌ایم. در حال حاضر ونزوئلا بالاترین حجم ذخایر صندوق ارزی آمریکای جنوبی را با ۲۶ میلیارد دلار ذخیره ارزی، در اختیار دارد. در ضمن تصمیم داریم به زودی از صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی که همه بدبختی‌های ما از سیاست‌های آنان ناشی می‌شود، خارج شویم. به علاوه، در نظر داریم اکثر سرمایه‌ها و منابع مالی خود را از آمریکا خارج کرده و تبدیل به یورو کنیم، چرا که معتقدیم وضعیت اقتصادی آمریکا به زودی با تحولات منفی روبه‌رو خواهد شد.

اقتصاد ایران: همان‌طور که می‌دانید، ملت‌ها نگران مسایل روزمره مانند بیکاری و تورم هستند. آیا ممکن است گروه‌های ذینفع داخلی جایگزین امپریالیزم خارجی شوند و نتیجه به نفع مردم نباشد؟

دو کشور است. در نظر داریم فعالیت‌های مشترکی را در صنعت نفت و گاز به ویژه در قاره آفریقا آغاز کنیم. به علاوه، مقرر شده یک صندوق دو ملیتی با سرمایه اولیه یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار تشکیل دهیم تا این صندوق از پروژه‌های مشترک سرمایه‌گذاری در مناطق آفریقا، شمال قفقاز و دریای بالتیک پشتیبانی مالی کند. سرمایه این صندوق به تدریج فاصله به دو میلیارد دلار افزایش خواهد یافت.

اقتصاد ایران: آیا این صندوق از سرمایه‌گذاری در کشورهای آمریکای لاتین هم حمایت خواهد کرد؟

بله، ما برنامه‌هایی برای سرمایه‌گذاری در کشورهای اکوادور، بولیوی، نیکاراگوئه و برخی کشورهای دریای کارائیب در نظر گرفته‌ایم. در واقع، ما در صدد این هستیم تا اتحاد جدید اقتصادی را با کمک ایران در منطقه آمریکای جنوبی شکل دهیم. در همین راستا، ایران با احداث کارخانه خودروسازی در ونزوئلا، زمینه‌های صدور خودرو به کشورهای اکوادور، نیکاراگوئه، بولیوی و حتی کوبا را فراهم کرده است.

اتحادیه‌ای به نام آلبا (ALBA) در آمریکای لاتین وجود دارد که ایران می‌تواند نقش قابل ملاحظه‌ای در آن ایفا کند. در حال حاضر در منطقه آمریکای جنوبی نزدیک به یک میلیارد نفر زندگی می‌کنند که این مسأله به نوبه خود می‌تواند بازار مناسبی برای کالاها و تولیدات ایرانی فراهم کند. همچنین ما با همکاری ایران در نظر داریم یک بانک اسلامی در ونزوئلا تأسیس کنیم. آمریکا نیز از این مسأله به شدت نگران است و تمام تلاش خود را برای جدایی دو کشور بکار گرفته است. آمریکا برای همین منظور از هنرپیشه‌ها و شبکه‌های اپوزیسیون داخل ونزوئلا استفاده می‌کند.

اقتصاد ایران: ارزش قراردادهای ایران با ونزوئلا به چه میزان رسیده است؟

ارزش قراردادهای ونزوئلا با ایران به حدود ۱۲ میلیارد دلار بالغ شده است. ما برای به اجرا درآمدن و به بهره‌برداری رسیدن قراردادهای منعقد شده تمام تلاشمان را بکار خواهیم گرفت و اجازه نخواهیم داد سازمان سیا، موساد و دستگاه‌های امنیتی امپریالیزم با رخنه در رسانه‌ها و افکار عمومی موجبات تضعیف روابط دو جانبه ایران و ونزوئلا را فراهم آورند. آمریکایی‌ها در شبکه‌های ما نفوذ دارند اما تمام تلاشمان را برای مقابله با آنان بکار گرفته‌ایم. خوشبختانه دولت ایران نیز نسبت به تهدیدات آمریکا کاملاً هوشیار است و اقدامات لازم را برای برخورد با آن بکار گرفته است. به هر حال، به نظر بنده، این یک مزیت ژئوپلیتیکی است که امپریالیزم از حضور ایران در منطقه هراس دارد.

اقتصاد ایران: آیا سیاست‌های ونزوئلا در خصوص رابطه با کشورهای مسلمان دستخوش تغییر شده است؟

اجازه بدهید برای نشان دادن تغییرات پدید آمده در روابط ونزوئلا با کشورهای مسلمان، مثالی بیاورم. این روزها اگر فردی از کشورهای مسلمان به ویژه ایران، قصد داشته باشد وارد کشورهای غربی شود، در